

Den augsburgska bekännelsens dag

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Matt. 11:25-30 (Reformationsdagen)

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

När vi idag firar den augsburgska bekännelsens fest, när vi håller dess högmässa i vit festskrud, när vi i gradualpsalmen sjungit: *"Och människofunder Som dimmor förgå, Men sanningens grunder Orubbliga stå. Guds kyrka sig gläder"*. (sv. ps. 161:1), bekänner vi oss som evangelisk-lutherska kyrkokristna, som trogna den evangelisk-lutherska bekännelsen, vars främsta dokument är den augsburgska bekännelsen. För just i dag 465 år sedan framlades den på riksdagen i Augsburg i Sydtykland. Den 25 juni 1530 behagade det Gud att genom en liten skara av furstar och borgmästare inför en avvisande majoritet, inför den kejsare, som härskade över jordens största rike, där solen aldrig gick ner, bekänna evangelium, bekänna den sanning, som snabbt utlöste ett avvisande, ett fördömande. Dagens evangelium ställer denna händelse under Jesu jubelrop, hans tacksägelsebön: *"Jag prisar dig, Fader, du himmelens och jordens Herre, för att du väl har dolt detta för de visa och kloka, men uppenbarat det för de enfaldiga. Ja, Fader; så har ju varit ditt behag"*. Vi är i dag inbjudna att instämma i denna den store översteprästens lovsång, att med honom och genom honom och i honom prisa himmelens och jordens Herre, som för sin sak så sällsamt fram på jorden, att fåtalet välsignas med hans gåvor och de många, mäktiga, denna världens visa och kloka, måste gå bort med tomma händer. Den gåva, som vi ser i den lilla hjordens ägo, är så underbar, så härlig, att vi förmår prisa Gud för hans behag, som så vida övergår vårt förstånd. Den oförtjanta nådens evangelium, som är den augsburgska bekännelsens innehåll,

ger oss kraft att se detta Guds handlande upprepat med oss och genom oss. Vi, som i vår ringhet och fåtalighet bekänner den augsburgska bekännelsen, är i detta föremål för Guds godhet, för hans behag, för hans välbehag med syndare för Jesu Kristi skull.

Så är den gåvan att kunna bekänna Gud och hans uppenbarelse i lärans fasta formuleringar, i katekesens handfasta frågor och svar, i bekännelsens *"Vi lära"* och *"Vi fördöma"*, just gåva av Gud. Den strömmar fram ur den fulla förbindelse mellan Gud och människor, som upprättas genom Kristi ord: *"Jag kallar eder nu icke tjänare, ty tjänaren får icke veta vad hans herre gör; vänner kallar jag eder, ty allt vad jag har hört av min Fader har jag kungjort för eder"*. (Joh. 15:15) Härom säger vi så:

**I. den augsburgska bekännelsen
bekännare avvisar okunnighetens
ödmjukhet,**

**II. den augsburgska bekännelsens
bekännare avvisar falska lärares
gemenskap,**

**III. den augsburgska bekännelsens
bekännare avvisar sin egen förtjänst.**

***I. Den augsburgska bekännelsens
bekännare avvisar okunnighetens
ödmjukhet.***

När vi med den augsburgska bekännelsens ord säger: *"Våra kyrkor lära endräktigt"* och *"De fördöma alla kätterier"* (SKB, s 56 f.), när bekännelsen sida efter sida på detta sätt skiljer mellan sanning och lögn, väcker denna frejdighet hos omvärlden löje, förtret och upprördhet. Världen har i alla tider, både bland romarrikets hedningar på

Jesu tid och i vår egen likaså hedniska omvärld, alltid hyllat okunnigheten som den rätta ödmjukheten. Att inte veta är för dem vishetens särskilda kännetecken. Med Pontius Pilatus frågar man spefullt: *"Vad är sanning?"* (Joh. 18:38) Mot detta måste vi säga med Jesus: *"Om jag sade, att jag icke kände honom, så bleve jag en lögnare liksom I; men jag känner honom och håller hans ord"*. (Joh. 8:55) Att sänka sig ned i mänsklighetens allmänna okunnighet, att börja tala dess tungomål, *"å ena sidan"* och *"å andra sidan"*, *"så tycker du"* och *"så tycker jag"*, är att förneka Guds gåva i Ordet, är att göra sig själv och Gud till en lögnare, är oförenligt med den augsburgska bekännelsen.

II. Den augsburgska bekännelsens bekännare avvisar falska lärares gemenskap.

Den bekännelse, som vi i dag firar, är förvisso ett dokument, ett på tyska och latin av fattat aktstycke. Ändå är det inte tänkt som en pappersprodukt, en blott skrift, varmed man kan vara ense eller oense på modernt sätt. Nej, just de inledande orden *"Våra kyrkor lära endräktigt"* säger, att hela denna läroframställning uttrycker något, som hörs från predikstolar, som sker vid dopfuntar, i biktstolar och vid altaren, och där allt sker och uttalas *"endräktigt"*, som en av alla omfattad och utövad sanning. Det innebär samtidigt, att den, som inte lär *"endräktigt"* med den augsburgska bekännelsens kyrka, skiljs ut ur den. Den falske läraren får inte fortsätta sin ensamsång mot bekännelsen, inte bilda ett

kakofoniskt ljud på den plats, där *"I endräktigt och med en mun prisen vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader"*. (Rom. 15:6) Så är den augsburgska bekännelsens kyrka lärotuktens kyrka, och utan denna tukt förlorar hon rätten till sitt namn och blir världen lik.

III. Den augsburgska bekännelsens bekännare avvisar sin egen förtjänst.

Vad vi nu tecknat av bekännelsen mot världens falska ödmjukhet, av utdrivandet och bannlysandet av all falsk lära och alla falska lärare, är tvivelsutan gudomliga storverk, Guds verk genom den augsburgska bekännelsens bekännare. Så mycket mer angeläget är då, att vi framhäver, att just den augsburgska bekännelsen gör oss till syndare, som endast genom Guds utkorelse och ingripande kan tro, kan omvända sig, kan bekänna Gud. Ja, det heter, att *"genom Ordet och sakramenten såsom genom medel frambringas tron, var och när det behagar Gud"*. (SKB, s. 58) Det heter likaså om den mänskliga viljan, att *"den icke är mäktig att utan Den Helige Andes bistånd prestera den rättfärdighet, som Gud kräver"*. (SKB, s. 62) Bekännelsen åberopar i artikeln *"Om tro och goda gärningar"* den helt klarläggande kyrkliga hymnen: *"Om ej av din Andes fläkt Liv hos människan blir väckt, Intet gott hos henne är"*. (SKB, s. 66) Det är den lära, som vi bekänner mot världens högmod, och som vi låter ensam regera vår kyrka.

Amen.